

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 7 april 1932 kl. 5 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning av väckt motion, I: 104, om utredning och förslag rörande preskriptionstiden för resterande kronoutskylder.

I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 104, har herr *Thorén* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning rörande preskriptionstiden för resterande kronoutskylder och för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda. *Motionen.*

Beträffande motivering får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttrande över motionen från riksräkenskapsverket, som tillstyrkt en utredning rörande utsträckande av preskriptionstiden för resterande kronoutskylder. Ämbetsverkets yttrande finnes såsom bilaga fogat vid detta utlåtande. *Yttrande över motionen av riksräkenskapsverket.*

Preskriptionstiden för resterande kronoutskylder är för närvarande tre år. Bestämmelserna härom återfinnas i vissa Kungl. Maj:ts brev, instruktioner och resolutioner från förra hälften av 1700-talet. Viss oklarhet synes emellertid råda beträffande vissa i samband med preskriptionstidens beräkning stående frågor, varom riksräkenskapsverket närmare uttalat sig. Med hänsyn dels härtill, dels ock till det förhållandet, att bestämmelserna om preskriptionstiden synas böra meddelas i författning, vari hänsyn kan tagas till de förändrade förhållanden, som måste hava inträtt sedan den långt tillbaka liggande tid, då bestämmelserna ursprungligen gavs, synes det utskottet, att skäl föreligga för en utredning i ämnet. I likhet med motionärerna och det hörda ämbetsverket anser utskottet vidare, att utredningen bör taga sikte på en utsträckning av preskriptionstiden för kronoutskylder. Skillnaden mellan preskriptionstiden för kronoutskylder, tre år, och den för kommunalutskylder, tio år, är enligt utskottets förmenande alltför stor och ej betingad av några bärande skäl, varför en höjning av preskriptionstiden för kronoutskylder till närmande av den för kommunalutskylder är berättigad. Huruvida sistnämnda preskriptionstid sam-

Utskottet.

tidigt bör sänkas, så att samma tid skall komma att gälla för såväl krono-
som kommunalutskylder, är ett spørsmål, som väl synes värt övervägande.
Men då detta spørsmål icke beröres i förevarande motion, saknar utskottet
möjlighet att härom framlägga förslag, utan måste utskottet inskränka sig till
att förorda en utredning endast rörande utsträckning av preskriptionstiden för
kronoutskylder. Denna utredning, som synes kunna verkställas i samband med
övervägandena om den i utsikt ställda uppbördsreformen, torde kunna utföras
av de ämbetsverk, som härav beröras.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att första kammaren för sin del måtte besluta i skrivelse till
Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande preskriptions-
tiden för resterande kronoutskylder samt framläggande inför
riksdagen av det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 7 april 1932.

Å utskottets vägnar:

A. J. GRANSTRÖM.

Närvarande: se under utlåtandet nr 8.

RIKSRÄKENSKAPSVERKET

D. N:r A. 185.

(Torde i svarsskrivelse
åberopas)*Till Riksdagens första kammars andra tillfälliga utskott.*

Kungl. Maj:t har den 5 februari 1932 anbefallt riksräkenskapsverket avgiva yttrande över en till riksdagens första kammars andra tillfälliga utskott hänvisad motion, I:104, ifråga om utredning och förslag rörande preskriptionstiden för resterande kronoutskylder; och får ämbetsverket med anledning härav anföra följande.

Genom Kungl. Maj:ts i motionen åberopade utslag den 7 februari 1930 har fastslagits, att de i kammarkollegiets brev till landshövdingarna den 11 maj 1724 och den 20 december 1729, jämförda med kungl. resolutionen på allmogens allmänna besvär den 16 mars 1739 ävensom med kungl. instruktionerna för kammarkollegiet den 11 oktober 1734 och för landshövdingarna den 4 november 1734, intagna bestämmelserna om preskriptionstid för indrivning av kronoutskylder fortfarande äro gällande och att med hänsyn till de i uppbördsreglementet upptagna bestämmelserna om tiden för uppbörden av kronoutskylder och om efterkrav av kronoutskylder preskriptionstiden — tre år — skall räknas från slutet av det kalenderår, under vilket utskylderna skolat erläggas. Frågan huruvida innebörden av dessa preskriptionsbestämmelser kan utsträckas därhän, att indrivning av kronoutskylder icke får ske efter preskriptionstidens utgång, även om krav blivit framställt dessförinnan, har emellertid icke blivit löst genom utslaget, enär krav icke framställts inom preskriptionstiden.

I ett annat mål om indrivning av kronoutskylder har emellertid även sistnämnda fråga, i vad angår utskylder till kronan, kommit under omprövning, ehuru icke i högsta instans. Hos överståthållarämbetet hade landsfiskalen i Danderyds distrikt i december 1927 anhållit om handräckning för uttagande av kronoutskylder samt landstingsmedel och övriga å kronobetsedel upptagna utskylder m. m., enligt restlängdsutdrag för år 1923 för Täby socken i Stockholms län påförda en person, vilken sedermera avflyttat till Stockholm. Utskylderna synas hava blivit delvis erlagda under preskriptionstiden. Genom resolution i januari 1928 hade överståthållarämbetet förklarat utskylderna icke kunna mot föreskrift i kungl. resolutionerna den 16 mars 1739 och den 30 januari 1798 den skattskyldige avfordras. Häröver hade landsfiskalen anfört besvär hos Kungl. Maj:t. I från riksräkenskapsverket infordrat yttrande framhöll ämbetsverket bland annat, att den i överklagade resolutionen uttalade uppfattningen skulle innebära, att statsverket intog en bättre ställning i fråga om utskylder, påförda med anledning av anmärkning som framställts inom den i § 29 av uppbördsreglementet fastställda tiden, än i fråga om utskylder, påförda i sammanhang med den ordinarie debiteringen. Beträffande de förra gällde den allmänna tioåriga preskriptionstiden, medan de senare däremot efter tre år icke skulle kunna uttagas. En dylik ordning vore uppenbart orimlig. Den av ämbetsverket sålunda uttalade uppfattningen överensstämde med den av samtliga länsstyrelser tillämpade praxis. Kungl. Maj:t överlämnade ärendet för prövning till kammarrätten. Kammarrätten, som i utslag den 20 maj 1930 fann besvären icke kunna komma under prövning i vidare mån, än i vad de avsåge utskylder till kronan, fann icke skäl att göra ändring i överklagade resolutionen, så vitt den avsåg samma utskylder.

Riksräkenskapsverket, som tidigare haft under övervägande att ingå till Kungl. Maj:t med förslag, att tiden för preskription av resterande kronoutskylder skulle genom ny författning tydligt fastslås, men ställt sig avvaktande med hänsyn till den påtänkta uppbördsreformen, får för sin del tillstyrka, att utredning verkställas rörande ett utsträckande av preskriptionstiden för resterande kronoutskylder. För den händelse en sådan utsträckning skulle anses påkallad, bör enligt riksräkenskapsverkets förmenande samma preskriptionstid fastställas jämväl för kronoutskylder, som påförts på grund av anmärkning vid kronoräkenskaperna. De nya bestämmelserna böra erhålla sådan avfattning att därav tydligt framgår, i vilken mån utskylderna kunna uttagas efter preskriptionstidens utgång i sådana fall, där krav skett dessförinnan.

I detta sammanhang vill riksräkenskapsverket framhålla önskvärdheten av, att preskriptionstiden för kommunala utskylder fastställas lika med tiden för kronoutskylder, enär inga bärande skäl synas kunna förebringas för behov av olika tider för de båda slagen av utskylder.

I handläggningen av detta ärende har jämte undertecknade byråchefen Vide och tillförordnade byråchefen Runemark deltagit. Stockholm den 8 mars 1932.

Erik Stridsberg.

G. Fallstedt-Lindholm.